

GPIO - General Purpose Input Output

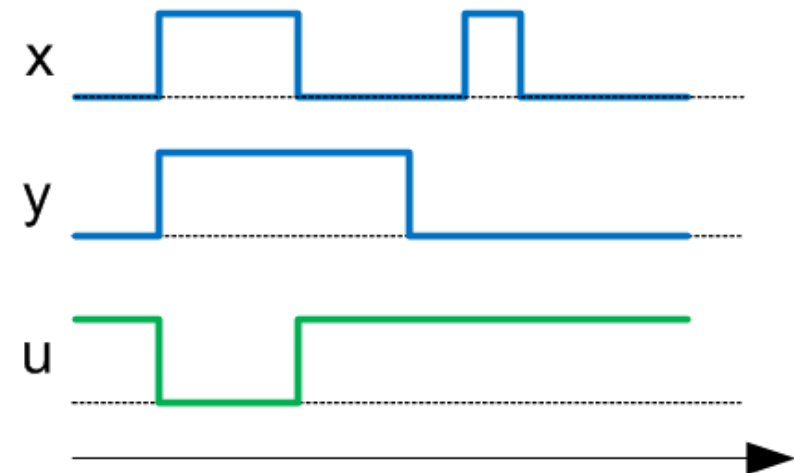
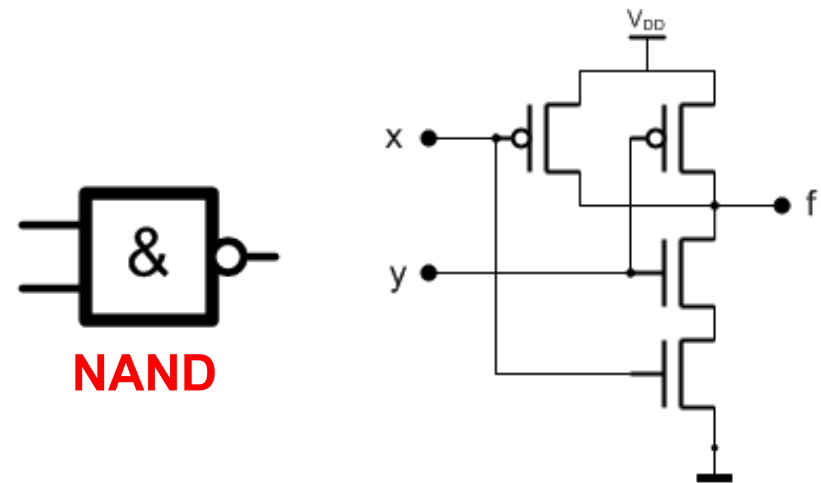
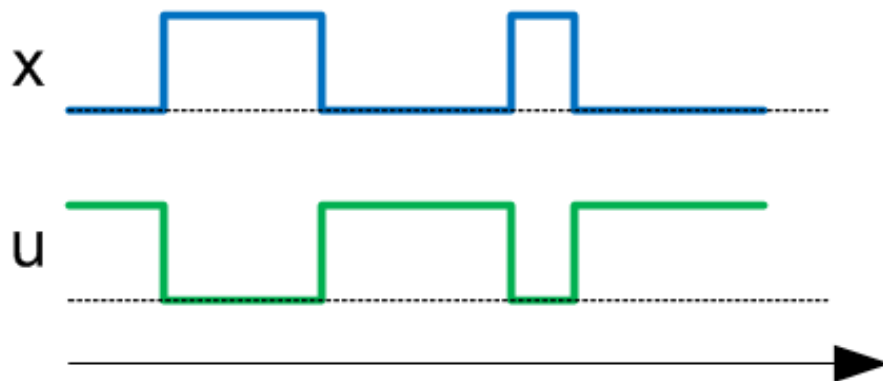
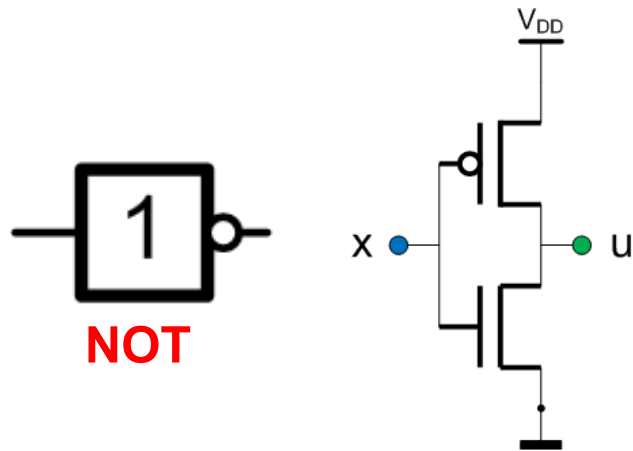
Content:

- Digital IO
- Ideala och verkliga signaler
- Bitvis in- och utmatning
- Anslutning - fysiskt gränssnitt
- F407 - GPIO-modul – tillämpningar
- Programmering av enkelt tangentbord

Läsanvisningar:

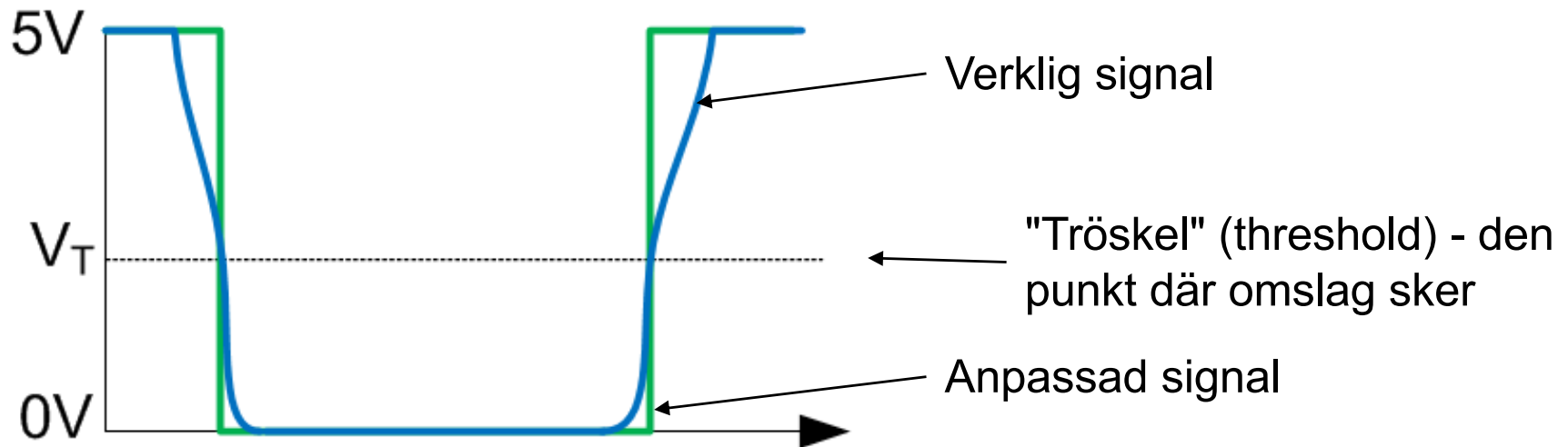
- Arbetsbok kapitel 4

Ideal gates – ideal signals!

Real signals- logic levels and customization

Verkliga signaler måste anpassas till distinkta CMOS-nivåer representerande logikvärdena '0' och '1'

Ideal and real gates

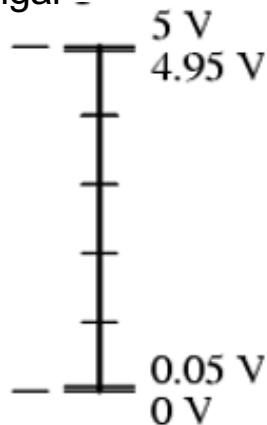
Hos ideala kretsar är tröskelnivån den samma.

Hos verkliga kretsar kan det vara spridning.

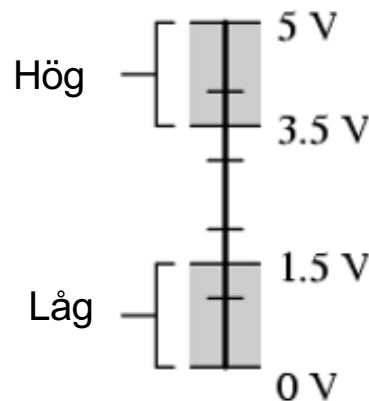
Tillverkarna specificerar "säkra" intervall för hög respektive låg nivå.

För CMOS-kretsar med matningsspänning 5 Volt gäller:

Acceptabla signaler på
utgångar -

Acceptabla signaler på
ingångar

Skillnaden kallas **störmarginäl**:

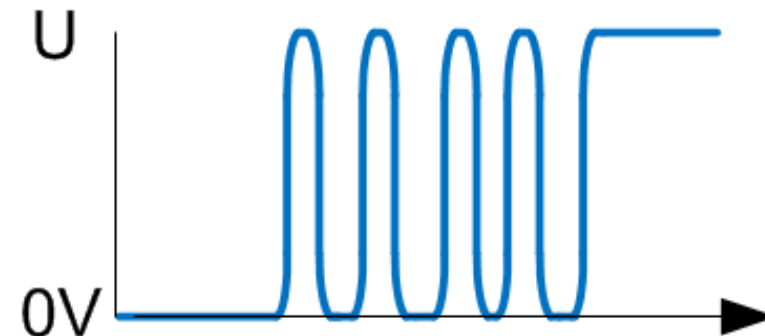
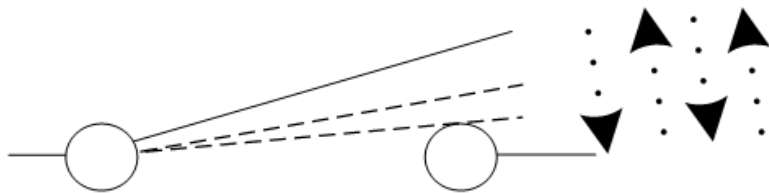
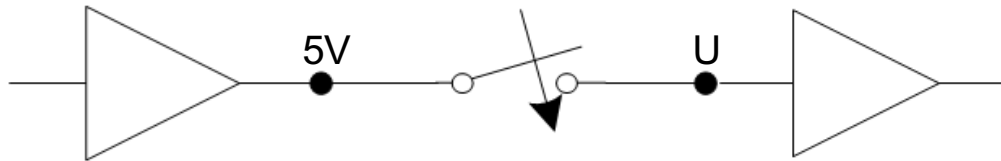
Hög nivå $4,95 - 3,5 = 1,4$ Volt

Låg nivå: $1,5 - 0,05 = 1,45$ Volt

En signal mellan de angivna intervallen är **obestämmd**.

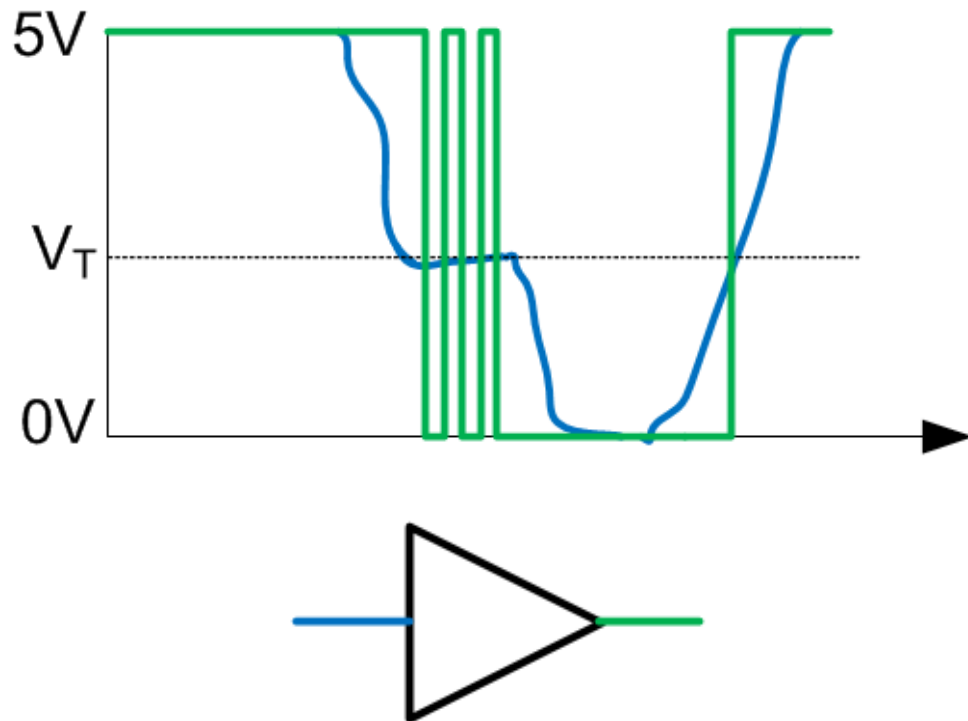
Bounce

Då en mekanisk omkopplare sluts kan den studsas flera gånger mot det slutande blecket innan den stabiliseras i slutet läge. Detta kan generera ett pulståg och kallas för "kontaktstudsar".

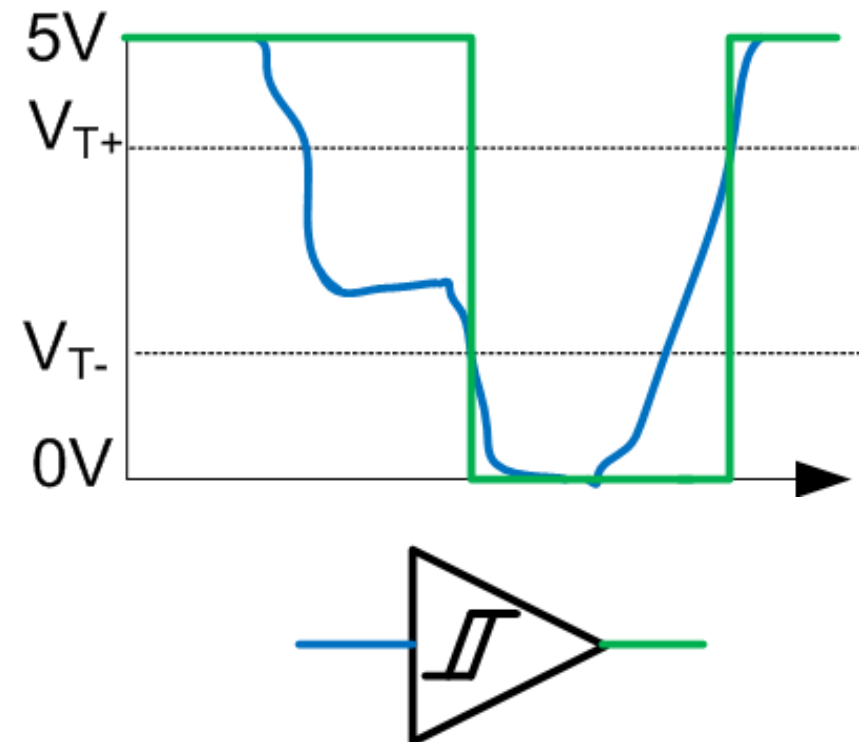

"Schmitt-trigger"

Brusiga insignaler kan generera många oönskade omslag

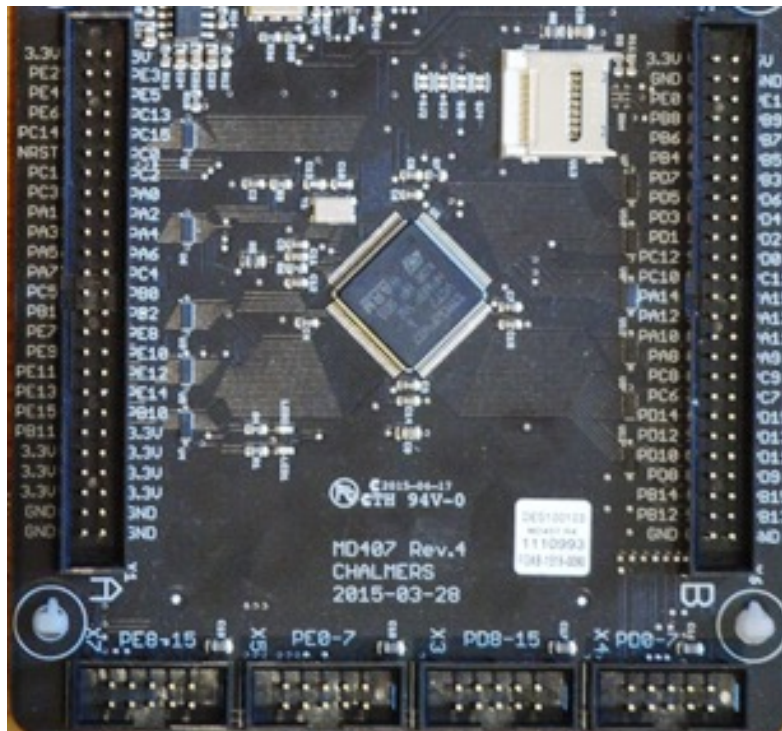

Med fastlagda tröskelnivåer V_{T+} för omslag från 0 till 1 och V_{T-} från 1 till 0

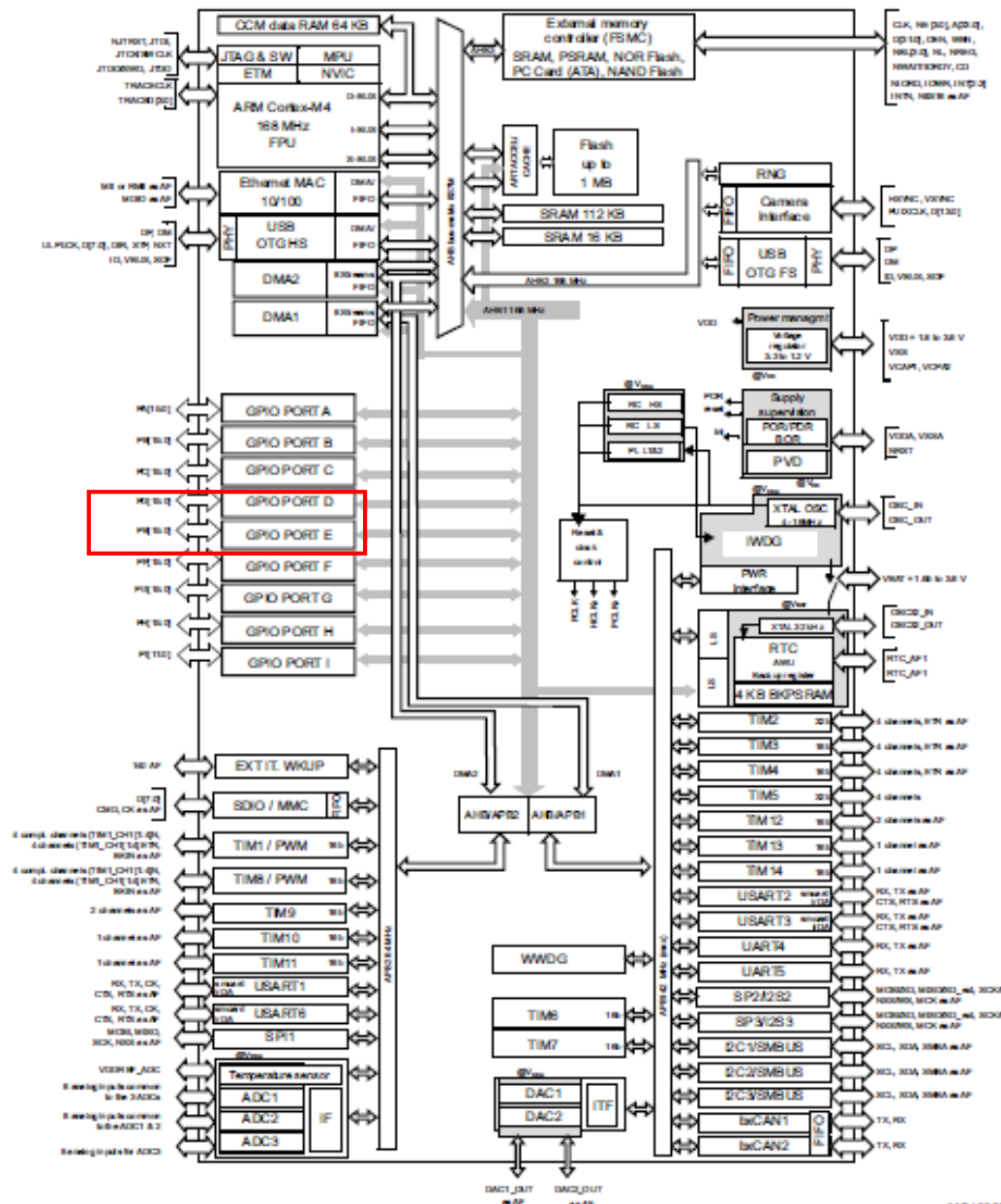

Connections

STM32F407VGT7: Större delen av kretsens 100 pinnar har programmerbar funktion och organiserats i portar (A-E).

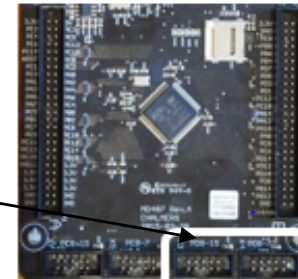
Hos MD407 används portar D och E för generell IO (32 pinnar) medan övriga portar i olika utsträckning används till förutbestämda funktioner.

GPIO-port, programmer's view

För varje port finns en uppsättning register där respektive pinnes funktion kan konfigureras. Registren kan läsas eller skrivas med *byte*, *halfword* eller *word*-operationer.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																	GPIO_MODER
4																																	GPIO_OTYPER
8																																	GPIO_OSPEEDR
0xC																																	GPIO_PUPDR
0x10																																	GPIO_IDR
0x14																																	GPIO_ODR
0x18																																	GPIO_BSRR
0x1C																																	GPIO_LCKR
0x20																																	GPIO_AFR1
0x24																																	GPIO_AFRH

Port D – 16 pinnar
 IDR : Input data register
 ODR: Output data register

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

- **00: digital ingång**
- **01: digital utgång**
- *10: alternativ funktion*
- *11: analog funktion*

nu behandlar vi pinnarnas funktion som digital IO, dvs. de första två alternativen.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0																	GPIO_MODER

EXAMPLE 1

Skriv en assemblerfunktion `app_init` som sätter upp port D bitar 0-7 som en 8-bitars utport och port D bitar 8-15 som en 8-bitars inport.

Ledning: Det finns en beskrivning av GPIO, port D i Quick-Guide (sidan 19).
Där framgår också att portens basadress är 0x40020C00.

GPIO

General Purpose Input Output

GPIO A: 0x40020000

GPIO B: 0x40020400

GPIO C: 0x40020800

GPIO D: 0x40020C00

GPIO E: 0x40021000

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	Register
0																																	GPIO_MODE
4																																	GPIO_OTYPER
8																																	GPIO_OSPEEDR
0xC																																	GPIO_PUPDR
0x10																																	GPIO_IDR
0x14																																	GPIO_ODR
0x18																																	GPIO_BSRR
0x1C																																	GPIO_LCKR
0x20																																	GPIO_AFR1
0x24																																	GPIO_AFRH

Den önskade funktionen får vi om MODE-registret initieras enligt:

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	GPIO_MODER
	0				0				0				0				5				5				5				5				

Vilket kan skrivas: $M[0x40020C00] = 0x00005555$

EXAMPLE 1

Verifiera `app_init` genom att, i C, skriva ett enkelt testprogram som läser från inporten och skriver till utporten.

```
void startup(void) __attribute__((naked)) __attribute__((section (".start_section"))) ;
void startup ( void )
{
    __asm (
        " LDR R0,=0x2001C000\n"      /* set stack */
        " MOV SP,R0\n"
        " BL main\n"                /* call main */
        ".L1: B .L1\n"              /* never return */
    ) ;
}
```

GPIO D = 0x40020C00

...`app_init`...

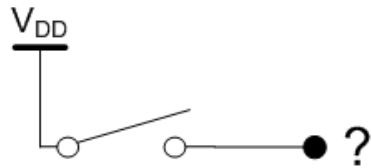
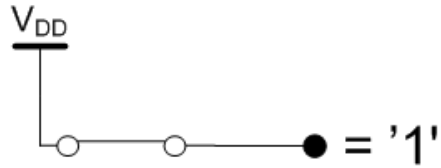
```
void main(void)
{
    unsigned char c;
    app_init();
    while(1){
        c = (unsigned char) *(( unsigned char *) 0x40020C11 );
        * ( (unsigned char *) 0x40020C14 ) = c;
    }
}
```

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																		r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_IDR
																		0x11						0x10									

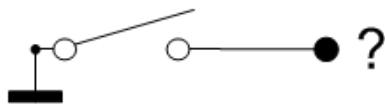
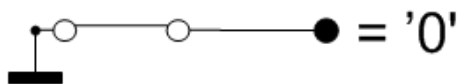
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																		r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	GPIO_ODR
																		0x15						0x14									

Vi löser på tavlan ...

Digital input

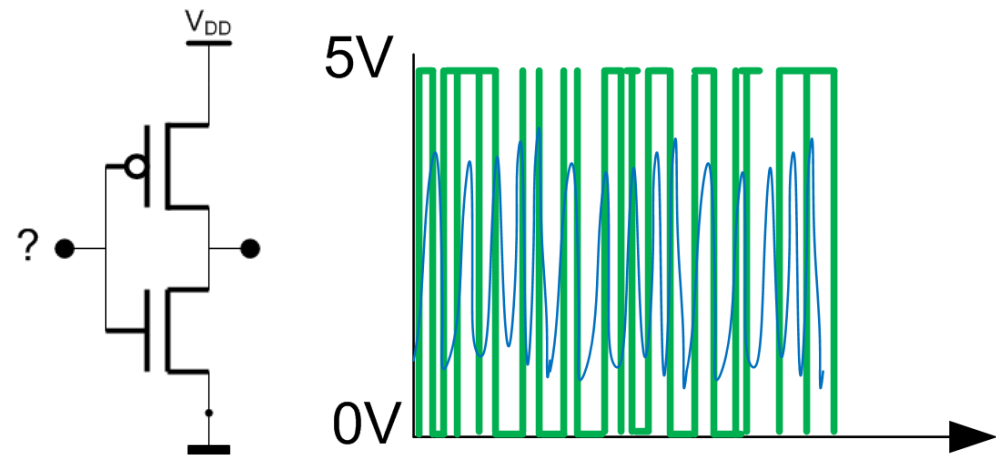

Ger "säker" etta då brytaren är sluten,
annars är signalen obestäm

Ger "säker" nolla då brytaren är sluten,
annars är signalen obestäm

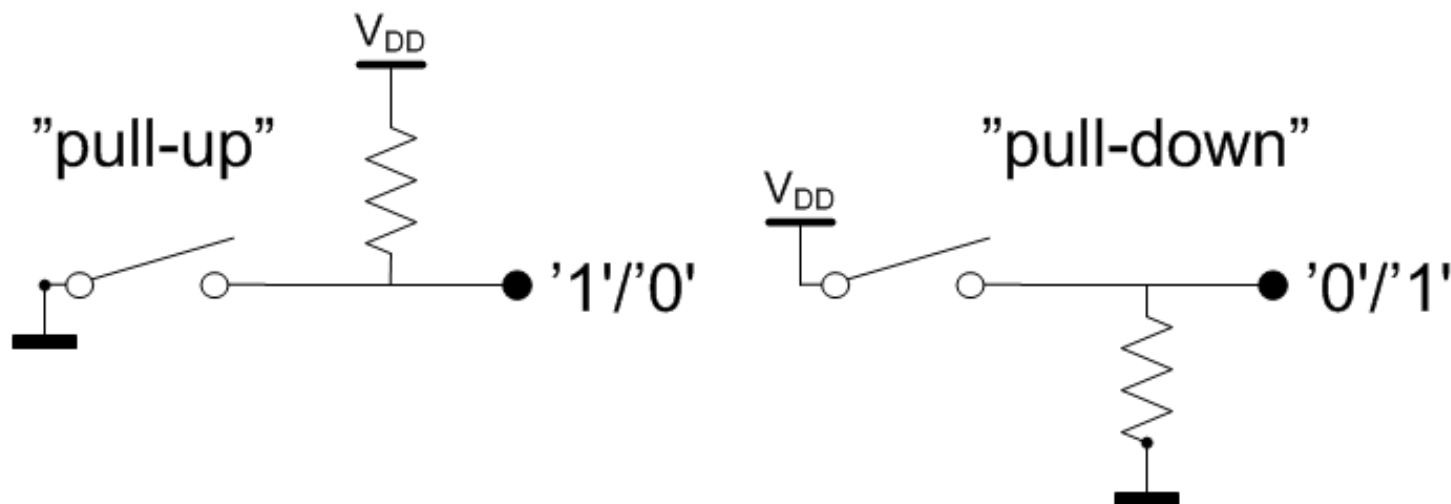
En *obestäm*d signal lämnar ingången i ett
"flytande" tillstånd

I ogynnsamma fall kan detta resultera i en
självsvängande krets som drar mycket ström
och dessutom kan orsaka störningar på
andra kretselement

"pull-up" or "pull-down"

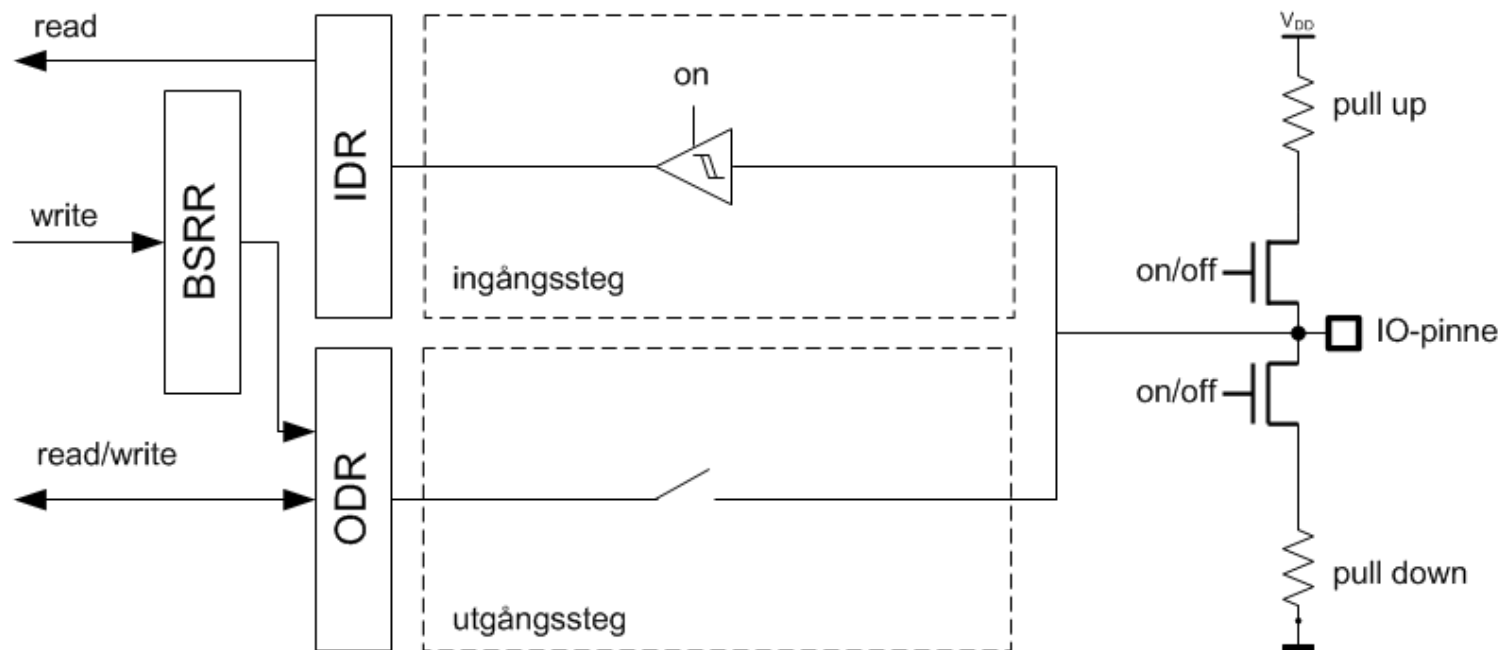
För att säkerställa en stabil nivå på ingången kan man koppla in ett motstånd till antingen V_{DD} eller GND.

Oavsett vilken lösning vi väljer kan vi alltid avgöra om brytaren är öppen eller stängd.

IO-pins input configuration

Vi kan programmera "pull-up" eller "pull-down"-funktion, inget externt motstånd behövs.

För varje portpinne används 2 bitar i **PUPDR** för att konfigurera pinnen enligt:

- 00: floating
- 01: pull-up
- 10: pull-down
- 11: reserverad

GPIO Pull Up Pull Down Register

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x0C	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0	GPIO_PUPDR																
	0x0F				0x0E				0x0D				0x0C																				

The diagram illustrates the internal architecture of two 8-bit I/O ports, PORTA and PORTB. Each port consists of a Bit Set/Reset Register (BSRR), an Input Data Register (IDR), and an Output Data Register (ODR). The BSRR is used for writing to the IDR and ODR. The IDR is used for reading the input state, and the ODR is used for reading/writing the output state. The input stage (ingångssteg) includes an input buffer and a pull-up resistor connected to V_{DD} . The output stage (utgångssteg) includes a driver circuit with p-mos and n-mos transistors, controlled by the ODR, and a pull-down resistor connected to ground. The output of the driver circuit is connected to the IO-pin. The diagram also shows the internal logic (styr-logik) and the connection to the external circuitry.

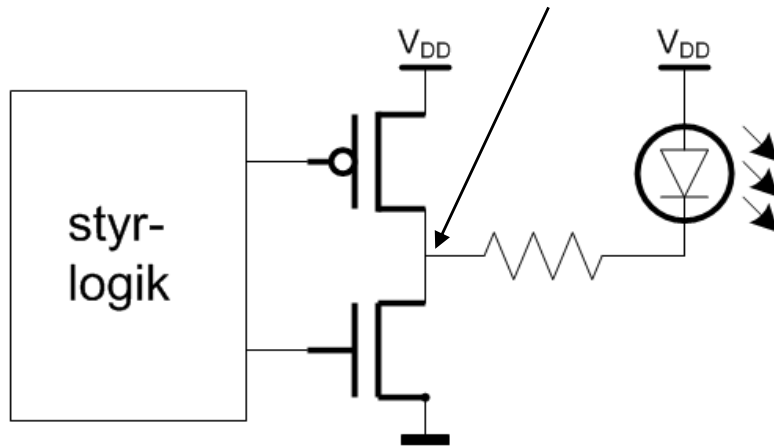
då motsvarande bit i OTYPE är 0

då motsvarande bit i OTYPE är 1

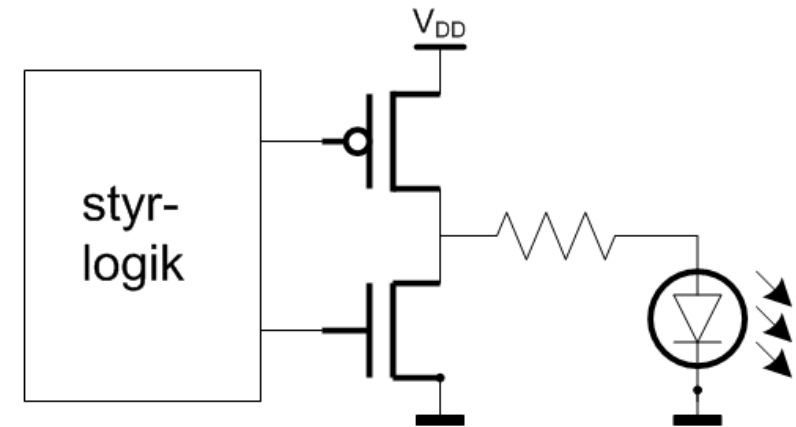
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic										
0x04																	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	rw	GPIO_OTYPER
																	0x05								0x04																		

”push-pull”

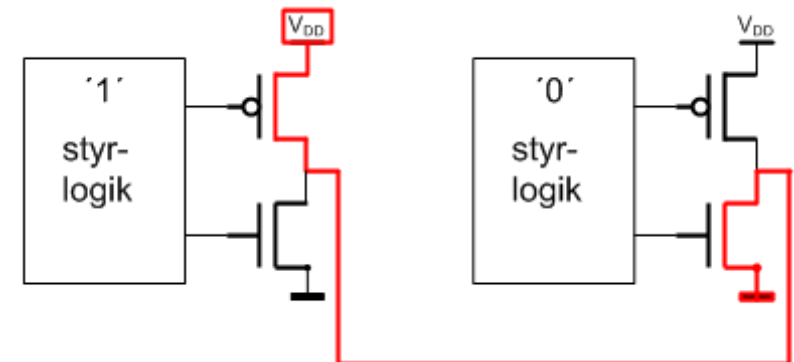
Ljusdioden tänds då utgången är 0.

Ljusdioden tänds då utgången är 1.

Utgångar från flera push-pull steg får inte kopplas samman, eftersom det kan leda till kortslutning mellan V_{DD} och GND.

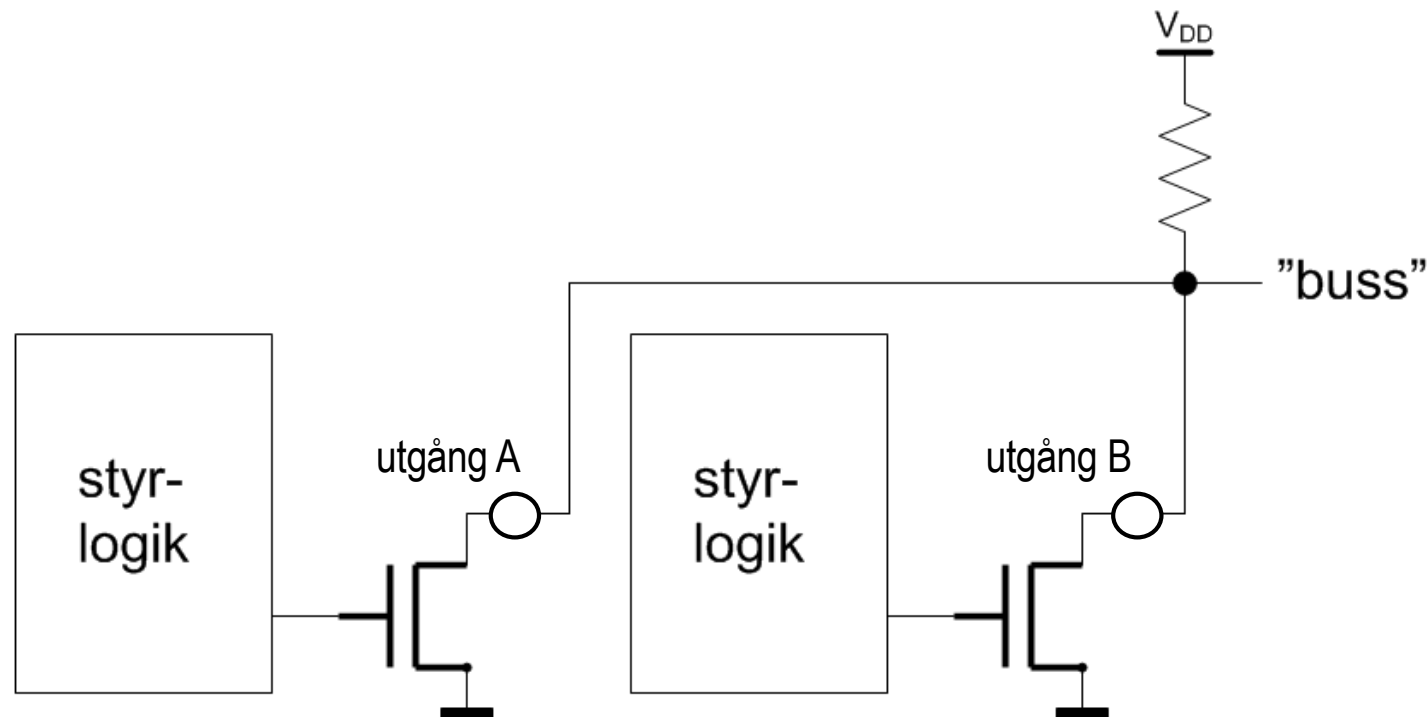

"open drain"

Utgångar från flera open-drain steg kan kopplas samman utan problem.

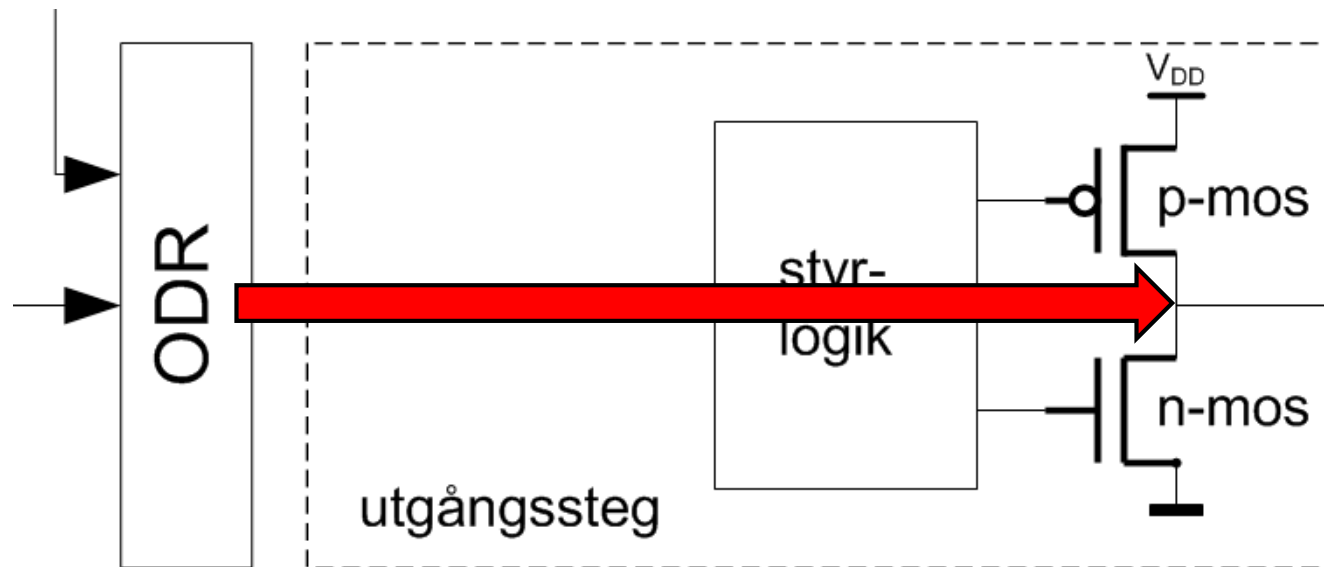
Nivån på den gemensamma "bussen" bestäms av att:

- Om alla utgångar är '1' är också bussnivån '1'
- Om någon utgång är '0' är också bussnivån '0'

"output speed"

Bestämmer hur ofta registrets innehåll överförs till utgångssteget. Ju lägre frekvens desto mindre strömförbrukning.

För varje portpinne används 2 bitar i OSPEEDR för att konfigurera pinnen enligt:

- 00: Low speed, 2 MHz
- 01: Medium speed, 25 MHz
- 10: Fast speed, 50 MHz
- 11: High speed, 100 MHz

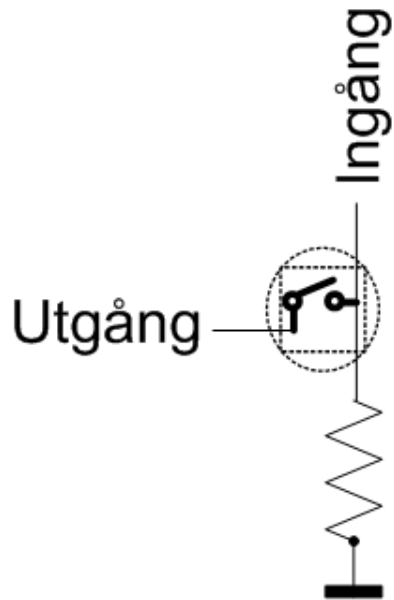
Om hastigheten är 50 MHz eller mer måste en så kallad "IO-kompensationscell" aktiveras

GPIO Output SPEED Register

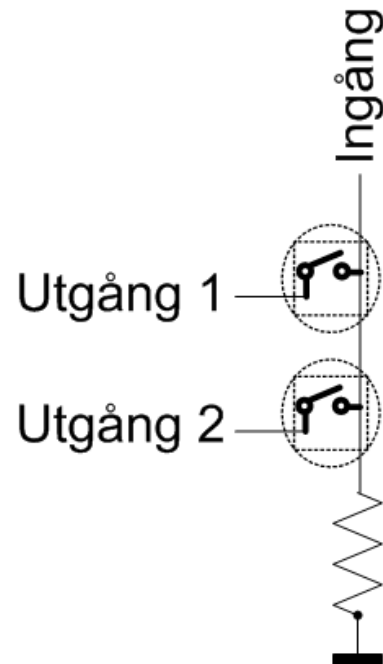
offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x08	pin15	pin14	pin13	pin12	pin11	pin10	pin9	pin8	pin7	pin6	pin5	pin4	pin3	pin2	pin1	pin0	GPIO_OSPEEDR																
	0x0B				0x0A				0x09				0x08																				

Multiplex function

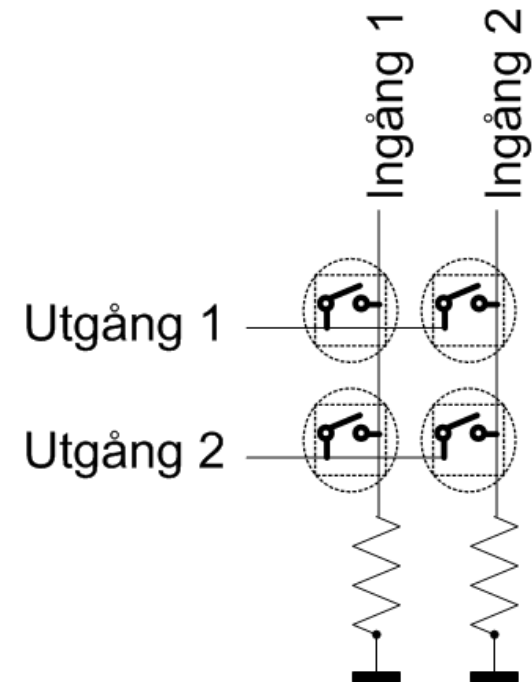
Använd samma ingång för flera olika funktioner.

1 funktion
2 anslutningar

2 funktioner
3 anslutningar

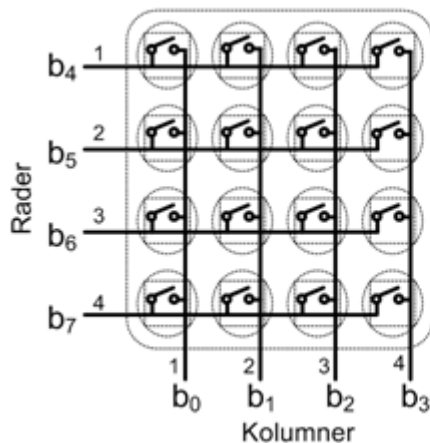
4 funktioner
4 anslutningar

EXAMPLE 2 Routine for scanning a keyboard.

```
unsigned char keyb( void );
```

Funktionen ska avsöka tangentbordet en gång.

- Om ingen tangent är nedtryckt ska funktionen returnera värdet 0xFF.
- Om någon tangent är nedtryckt ska dess tangentkod returneras.
- Om flera tangenter är nedtryckta är valet av tangentkod, bland dessa, godtyckligt.

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

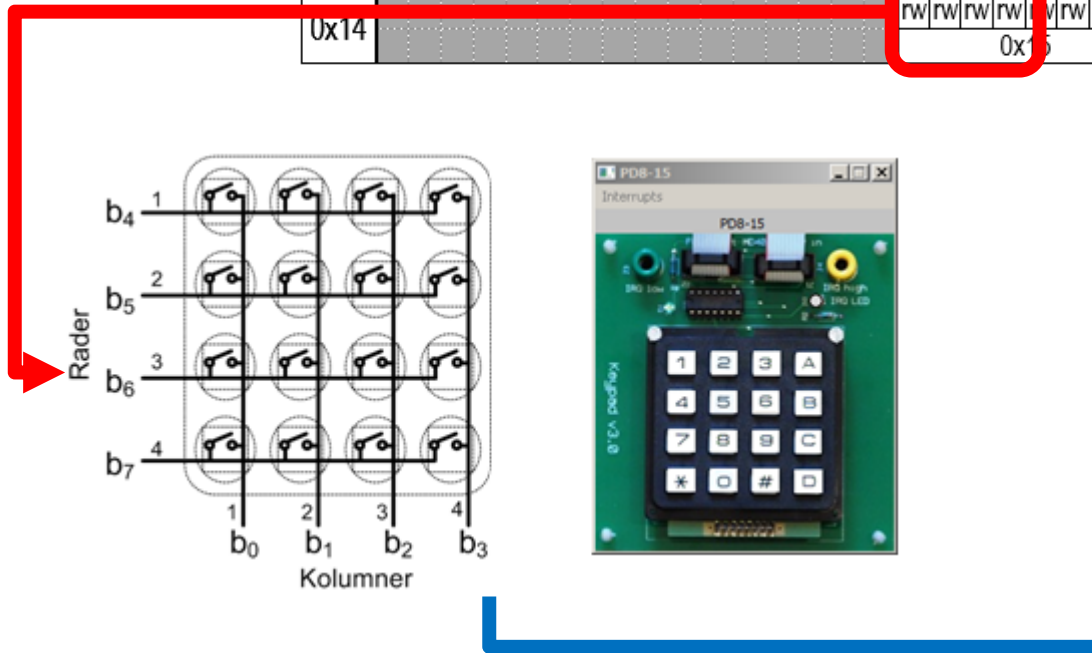
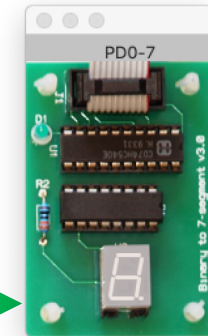
Algoritm keyb:

```
for row = 1..4
  ActivateRow( row );
  column = ReadColumn;
  if column != 0
    keyb = keyValue [pressed key ];
keyb = 0xFF;
```

Scan Keyboard

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																																	GPIO_IDR

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																																	GPIO_ODR

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

for row = 1..4

 ActivateRow(row);

 column = ReadColumn;

 if column != 0

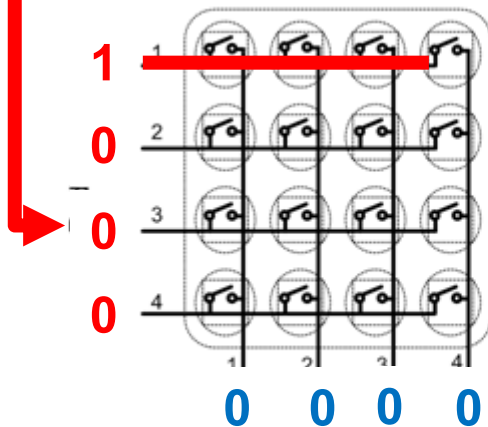
 keyb = keyValue [pressed key];

keyb = 0xFF;

Scan Keyboard (1)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																																	GPIO_IDR
																																	0x0000

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																																	GPIO_ODR
																																	0x1000

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

for row = 1..4

ActivateRow(row);

column = ReadColumn;

if column != 0

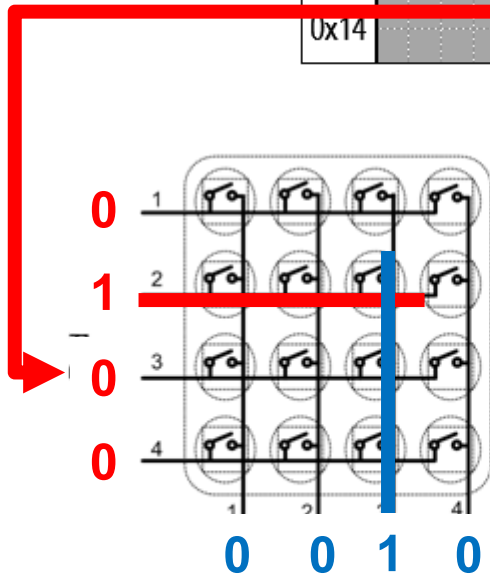
keyb = keyValue [pressed key];

keyb = 0xFF;

Scan Keyboard (2)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																																	GPIO_IDR

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																																	GPIO_ODR

En algoritm för tangentbordsfunktionen kan se ut som:

Algoritm keyb:

for row = 1..4

ActivateRow(row);

column = ReadColumn;

if column != 0

keyb = keyValue [pressed key];

keyb = 0xFF;

EXAMPLE 2 *Vi förutsätter nu att Port D (8-15) initierats enligt Uppgift 18 i arbetsboken...*

Observera att vi bara använder de 8 mest signifikanta pinnarna i porten, 4 av dessa är ut-pinnar, de andra 4 är in-pinnar...

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x10																	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	GPIO_IDR
																	0x11				0x10												

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x14																	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	r	w	GPIO_ODR
																	0x15				0x14												

Följande definitioner är nu behändiga...

```
#define GPIO_D          0x40020C00
#define GPIO_MODER      ((volatile unsigned int *)      (GPIO_D))
#define GPIO_OTYPER     ((volatile unsigned short *)     (GPIO_D+0x4))
#define GPIO_PUPDR      ((volatile unsigned int *)      (GPIO_D+0xC))
#define GPIO_IDR_LOW    ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x10))
#define GPIO_IDR_HIGH   ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x11))
#define GPIO_ODR_LOW    ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x14))
#define GPIO_ODR_HIGH   ((volatile unsigned char *)     (GPIO_D+0x15))
```

Vi löser på tavlan ...

BSRR – synchronized update

Kan användas för en synkroniserad ändring av flera utgångars pinnar.

bit 0..15: bit reset

bit 16-31: bit set.

BSRR (bit set/reset register)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	mnemonic
0x18	BR15	BR14	BR13	BR12	BR11	BR10	BR9	BR8	BR7	BR6	BR5	BR4	BR3	BR2	BR1	BR0	GPIO_BSRR
	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
	BS15	BS14	BS13	BS12	BS11	BS10	BS9	BS8	BS7	BS6	BS5	BS4	BS3	BS2	BS1	BS0	

"Bitlock" function

Då porten har programmerats kan konfigurationen låsas som skydd mot ofrivillig eller otillåten manipulation av portens inställningar. Detta sker genom att en speciell sekvens skrivs till detta register.

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	mnemonic
0x1C																LCKK	GPIO_LCKR
	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
	LCK15	LCK14	LCK13	LCK12	LCK11	LCK10	LCK9	LCK8	LCK7	LCK6	LCK5	LCK4	LCK3	LCK2	LCK1	LCK0	

Alternative function – "route" internal circuits

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

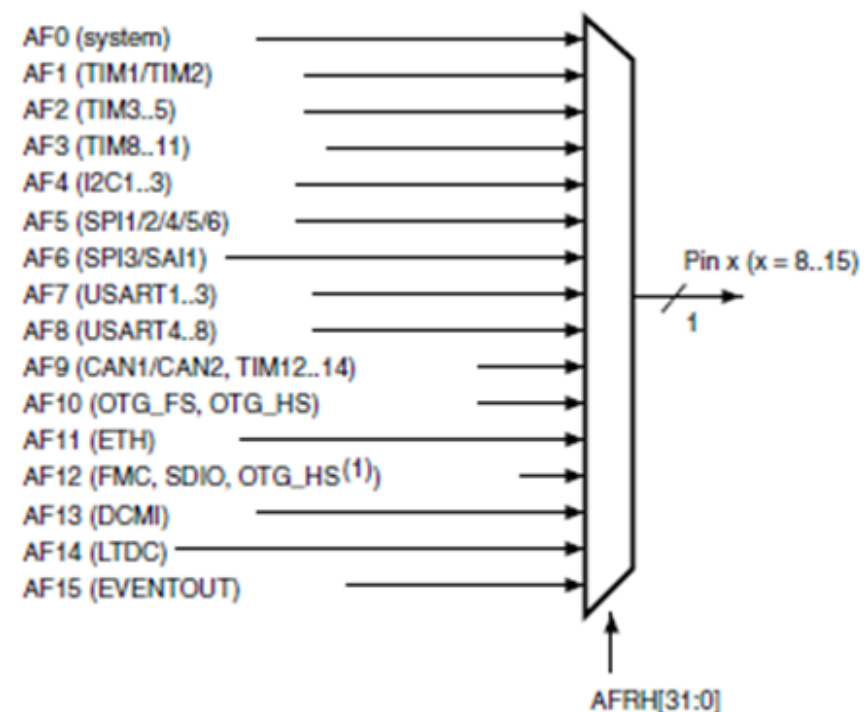
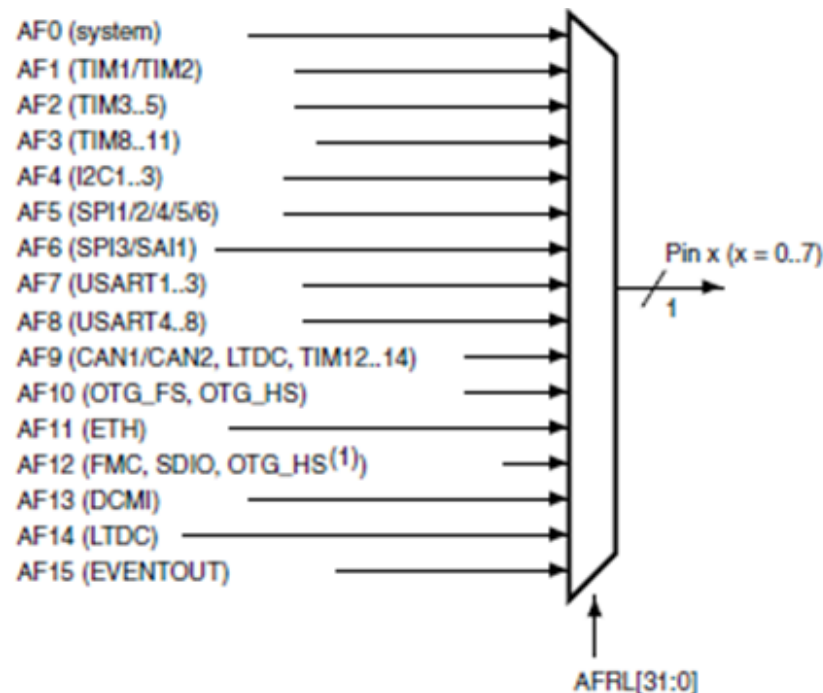
- 00: digital ingång
- 01: digital utgång
- **10: alternativ funktion**
- 11: analog funktion

AFRL (alternate function low register)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x20	AFRL7[3:0]	AFRL6[3:0]	AFRL5[3:0]	AFRL4[3:0]	AFRL3[3:0]	AFRL2[3:0]	AFRL1[3:0]	AFRL0[3:0]																									GPIO_AFRL

AFRH (alternate function high register)

offset	31	30	29	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	mnemonic
0x24	AFRH15[3:0]	AFRH14[3:0]	AFRH13[3:0]	AFRH12[3:0]	AFRH11[3:0]	AFRH10[3:0]	AFRH9[3:0]	AFRH8[3:0]																									GPIO_AFRH

Analog function

De 16 pinnarna i en port kan konfigureras individuellt i *mode register* (MODER) för någon av funktionerna:

- 00: digital ingång
- 01: digital utgång
- 10: alternativ funktion
- **11: analog funktion**

